

Therapeutische hypothermie

Topics in IC – 8 december 2011

parallelsessie Technisch Klinisch Fysisch

ir. Annet Aarts

Klinisch fysicus in opleiding
Jeroen Bosch Ziekenhuis

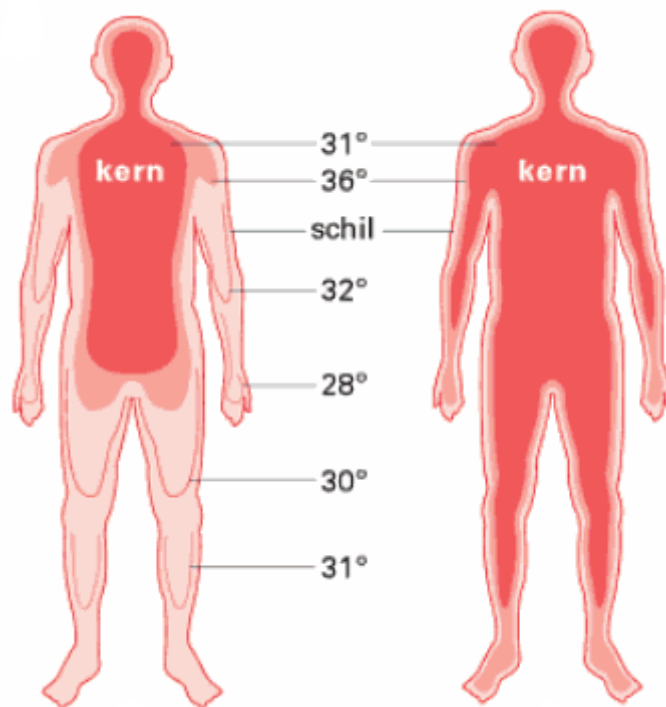
Opleider: Dr. Ad Maas

Plaatsvervangend opleider: Dr. Ir. Chris Peters

Co-opleider: Dr. Chris de Korte

Temperatuurregulatie normaal (1)

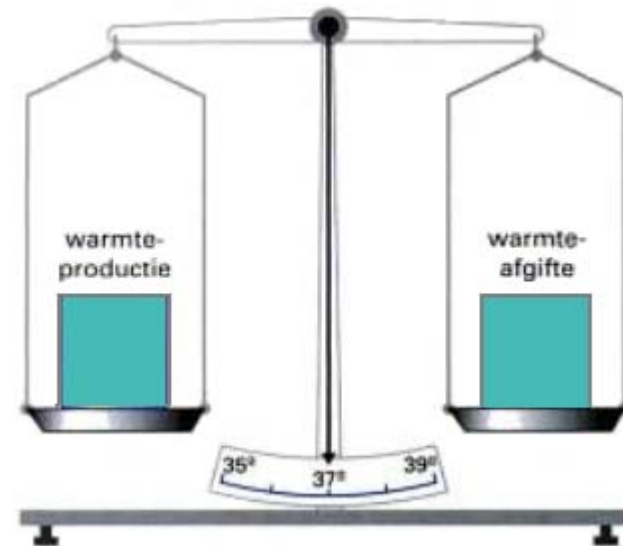
Doel: kerntemperatuur houden op $\pm 37^{\circ}\text{C}$; optimaal functionerende fysiologie

Regulatie is complex systeem

- lichaamstemperatuur niet homogeen
- parallelle positieve en negatieve feedback systemen
- combinatie van actieve en passieve processen

Temperatuurregulatie normaal (2)

Regulatie is evenwicht tussen aanvoer van warmte uit energiebronnen & warmte afgifte naar de omgeving

Controle: hypothalamus door informatie van perifere en kern temperatuur sensoren

Temperatuurregulatie normaal (3)

Actieve processen

Metabolisme

- Verhoging/verlaging cellulaire metabolisme

Vasomotie: vasodilatatie & vasoconstrictie

- Variatie diameter, mate van bloedflow in perifere vaatbed
- Kan zeer lokaal optreden

Rillingen & pilo-erectie

- Ongecontroleerde willekeurige spieractiviteit
- Contractie rondom haarzakjes → extra isolerende laag

Zweetsecretie

Temperatuurregulatie normaal (4)

Passieve (fysische) processen

Warmtetransport in het lichaam: conductie (geleiding)

- temperatuurverschil, bijv. ontstaan door toename metabolisme
- afstand
- warmtegeleidingsvermogen diverse weefsels

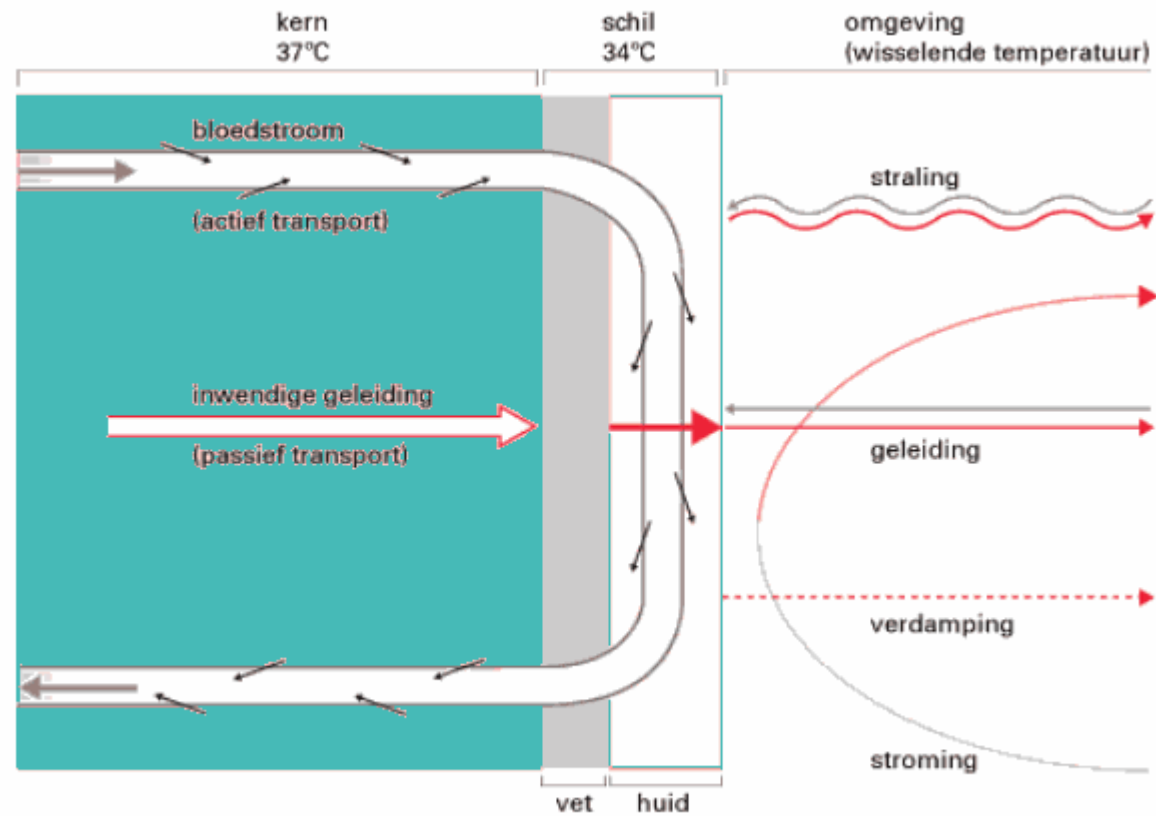
Warmtetransport van lichaam naar omgeving:
convectie (stroming) & Radiatie (straling)

- afgifte of opname afhankelijk van temperatuurgradiënt tussen lichaamsoppervlak en omgevingslucht/omgevingsvoorwerp

Evaporatie (verdamping)

- overgang van vloeibare (zweet) naar gasvormige toestand, energie toevoegen

Samenvatting

Therapeutische hypothermie (1)

Toegepast bij:

- Patiënten na adem- en circulatie stilstand

Vermindering metabolisme, gunstiger herstel patiënt

- Patiënten met verhoogde intracraniële drukken bij neurologisch trauma

Techniek om koorts te onderdrukken waardoor neurologische schade wordt beperkt

Therapeutische hypothermie (2)

Inductie hypothermie: vergroten van warmteverlies kerntempertuur via convection of geleiding

Mate bepaald door:

- Temperatuurgradient
- Lichaamssamenstelling
- Geleidingseigenschappen van de omgeving

Streefwaarde van 32-34 °C gedurende 1 of meerdere dagen

Therapeutische hypothermie (3)

Fases therapie:

- Inductiefase

afkoelen naar doeltemperatuur

- Onderhoudsfase

constant houden doeltemperatuur, met $\pm 0.2-0.5$ °C

- Opwarmingsfase

langzame en gecontroleerde opwarming naar normale lichaamstemperatuur

Voorbeeld: niet-invasieve koeling

Temperatuur management
op IC JBZ & UMC
Radboud^[1]

M.b.v. water-circulerende
koelmatrassen: Blanketrol II/III
(Cincinatti Subzero, The Surgical Company, Amersfoort)

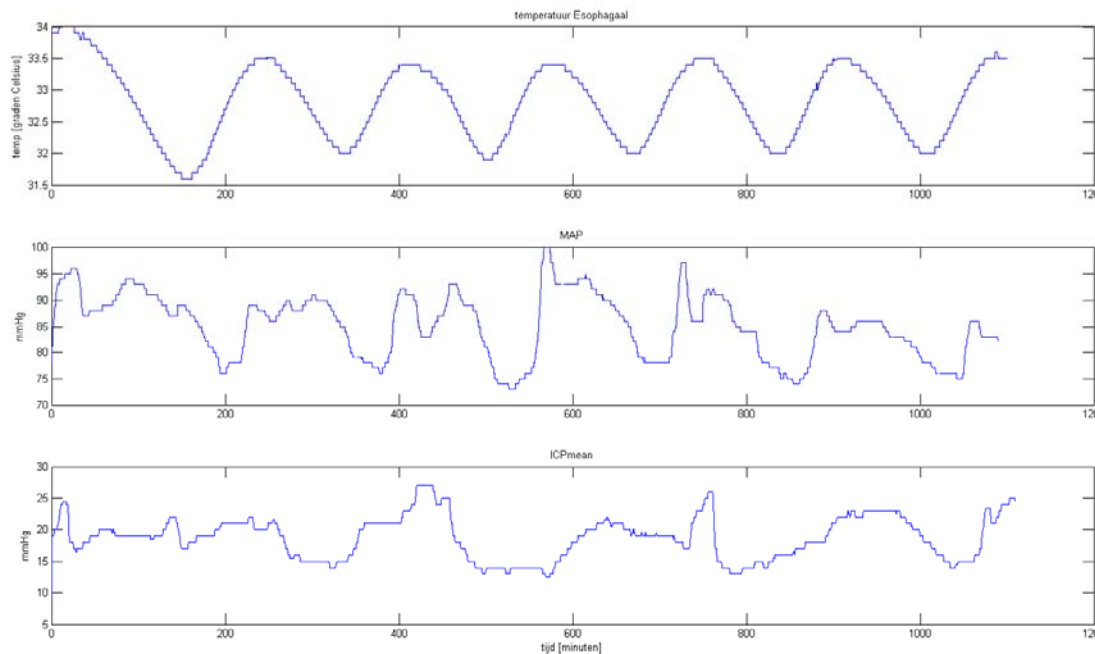
- Matrassen onder en over de patiënt
- Feedback systeem temperatuur: rectaal probe

[1] C.W. Hoedemaekers, et. al., *Comparison of cooling methods to induce and maintain normo- and hypothermia in intensive care unit patients: a prospective intervention study*, 2007, *Critical Care*, 11:R91

Casus: fluctuatie in temperatuur (1)

Standaard gebruik: temperatuurrange patiënt rondom ingestelde waarde groter dan $1.0\text{ }^{\circ}\text{C}$

- onwenselijke variatie van de bloeddruk
- onwenselijke variatie van de intracraniële druk

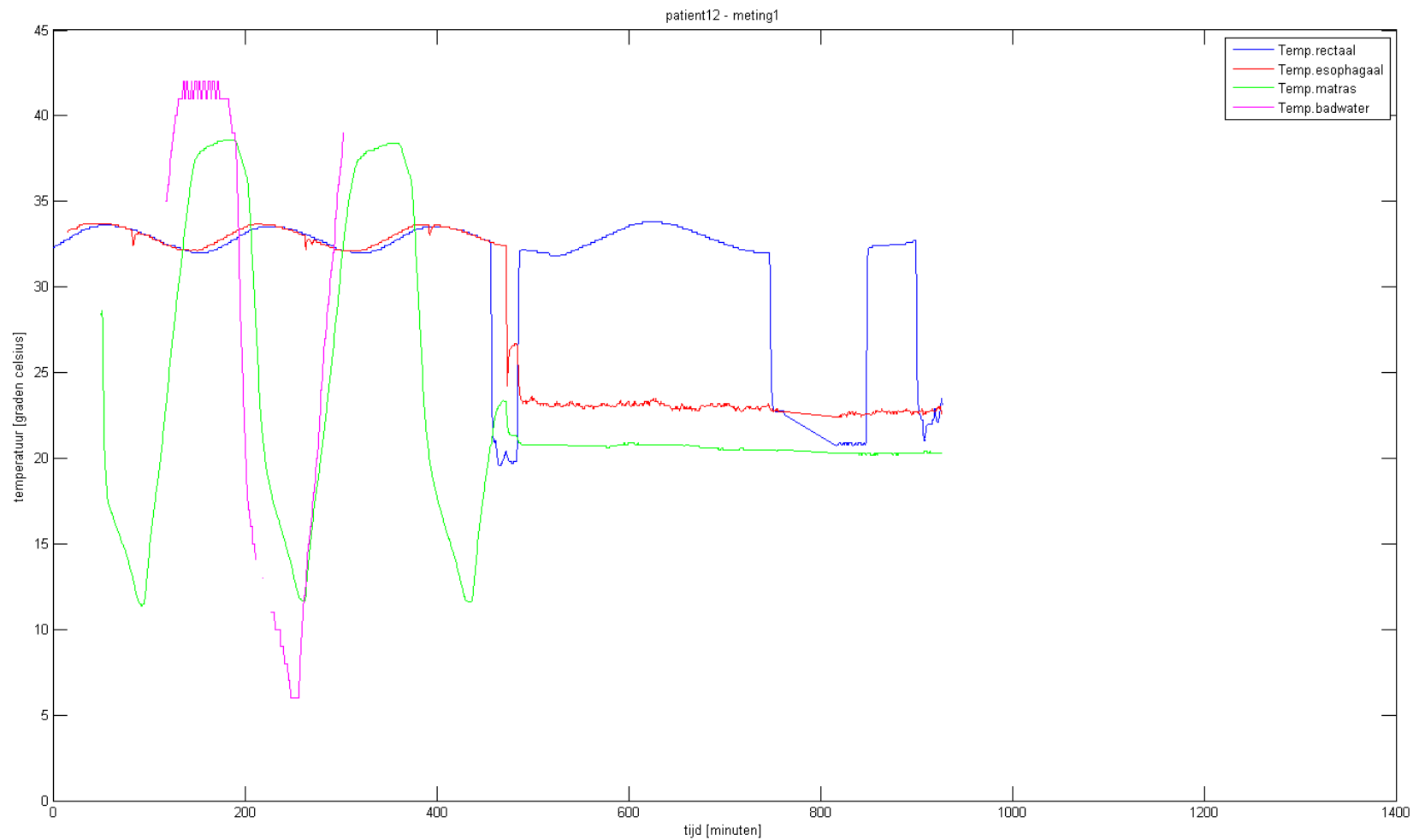

T_{rectaal}

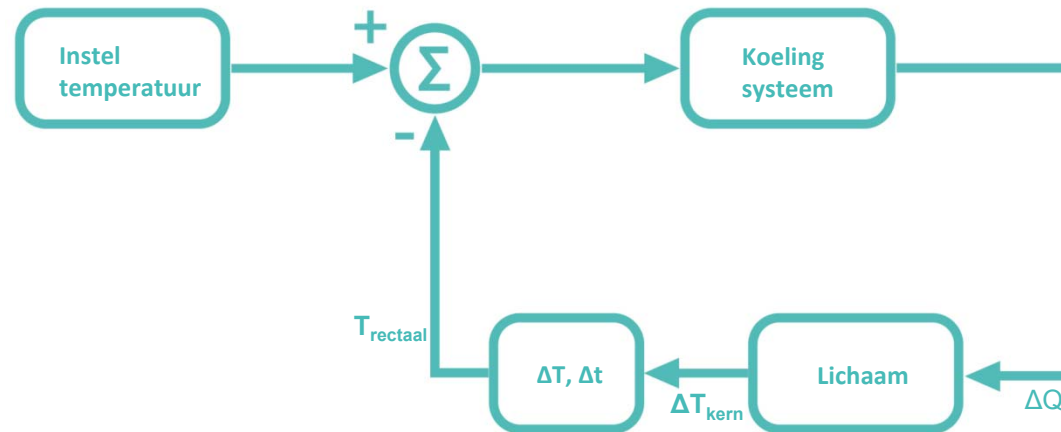
MAP

ICP_{gemiddeld}

Casus: fluctuatie in temperatuur (2)

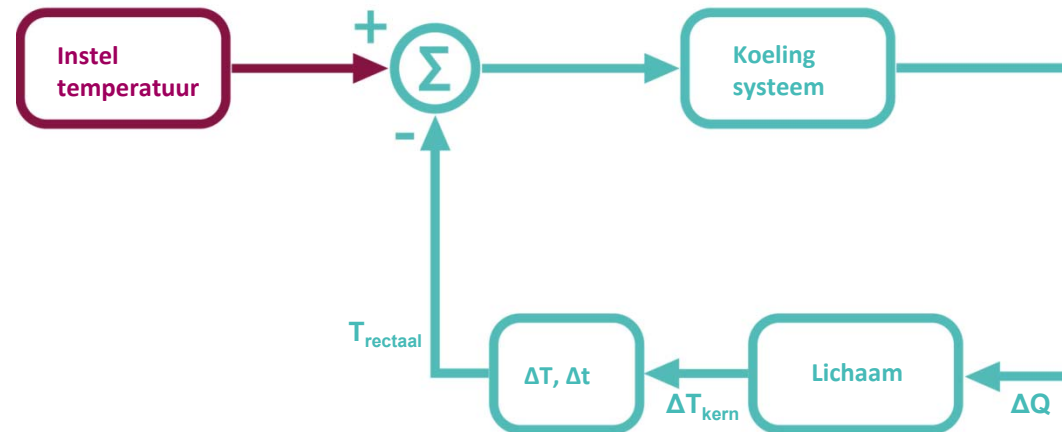
Modelvorming (1)

Algemene aannames:

- Vertraging T_{rectaal} t.o.v. $T_{\text{kern}} = 15$ min
- Geen rekening gehouden met gevoeligheid temperatuurprobes
- Gemiddelde persoon = 75 kg
- Persoon in model als 1 compartiment

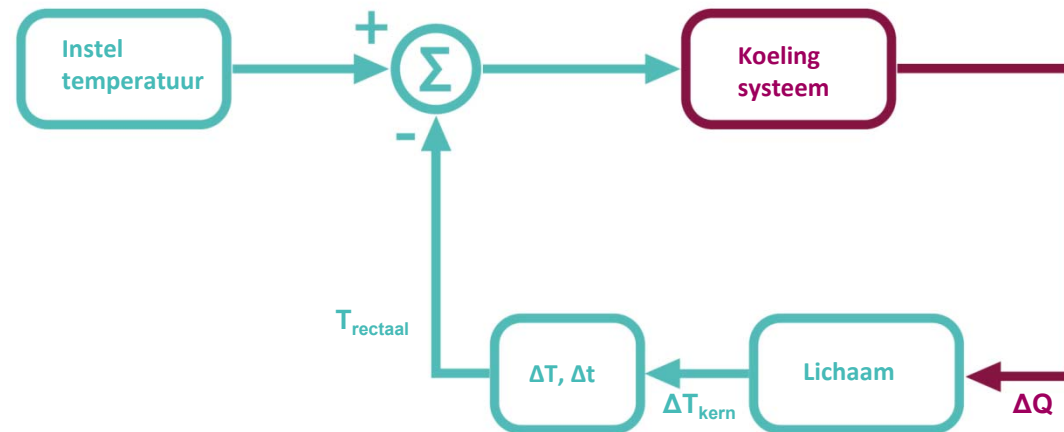
Modelvorming (2)

Aannames:

- Insteltemperatuur 33°C
- $\pm 0.2^{\circ}\text{C}$ temperatuur boven/onder gewenste waarde
  - Boven waarde: koelen
  - Onder waarde: opwarmen
- Aan/uit schakelaar
- Opwarmen & afkoelen: 0.5 °C per minuut

Modelvorming (3)

$$\Delta Q = A \cdot h_k (T_{instel}(t) - T_{rectaal}(t))$$

A = contactoppervlak matras met patiënt

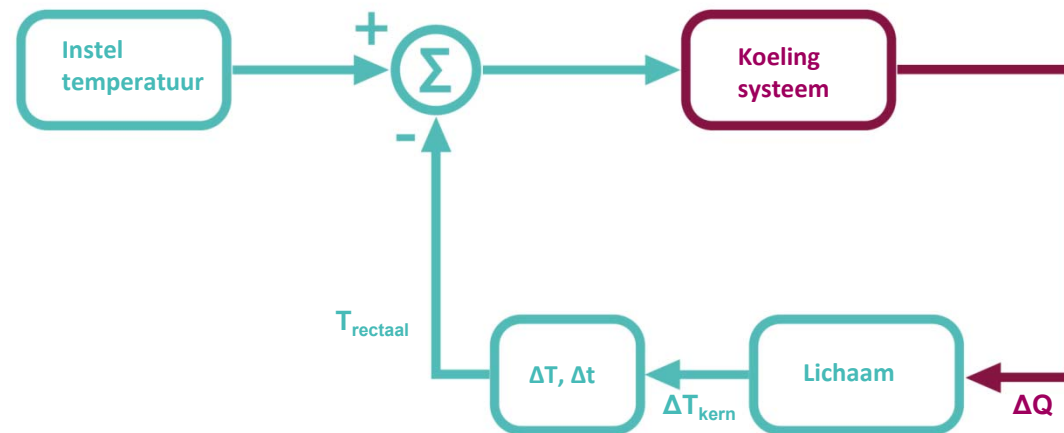
h_k = warmteveranderingscoëfficiënt

Dus:

$\Delta Q > 0$; warmteflow naar de patiënt

$\Delta Q < 0$; warmteflow onttrokken aan de patiënt

Modelvorming (3)

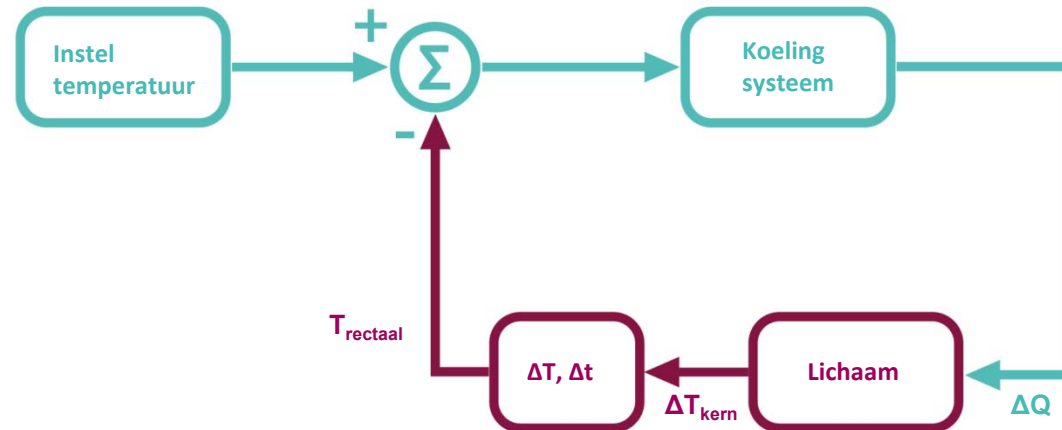
Aannames:

- Matrasoppervlak = 0.93m^2 per matras
Contactoppervlak 90% van een matras ^[1] → Totaal 1.7m^2
- $h_k = 41 \text{ W m}^{-2} \text{ }^\circ\text{C}^{-1}$ ^[2] voor conventionele matrassen

^[1] Brauer, A., et. Al., *Conductive Heat Exchange with a gel-coated circulating water matras*, Anesth. Analg., 2004; 99:1742-6

^[2] English M.J.M., et al., *Heat loss in exposed volunteers*, Trauma, 1990, 30:422-425

Modelvorming (4)

$$\Delta T = cf \cdot \frac{1}{m_p \cdot c_p} \cdot \Delta Q$$

m_p = massa van de patiënt

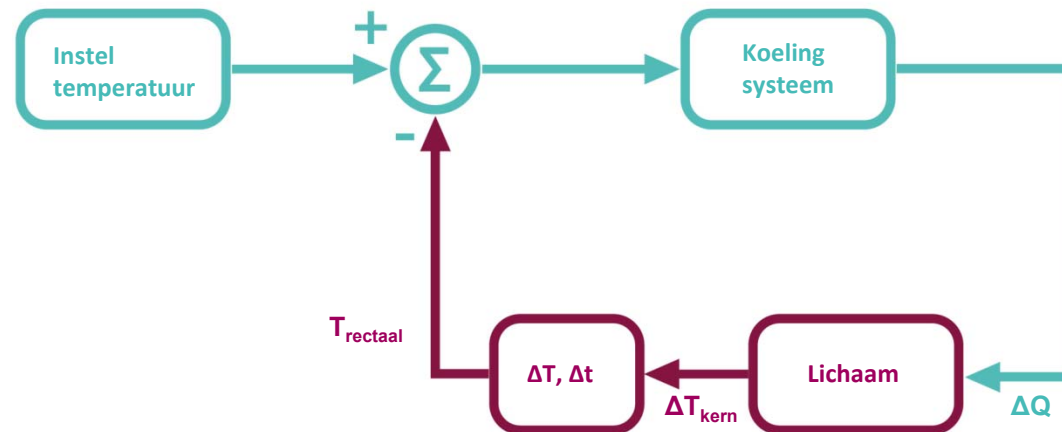
c_p = soortelijke warmte van de mens = $3.47 \cdot 10^3 \text{ J kg}^{-1} \text{ }^\circ\text{C}^{-1}$ [1]

cf = correctiefactor

ΔQ = warmteflow koeling systeem

[1] Mendlowitz, M., *The specific heat of human blood*, science, 1948; 107(2769) 97-98

Modelvorming (4)

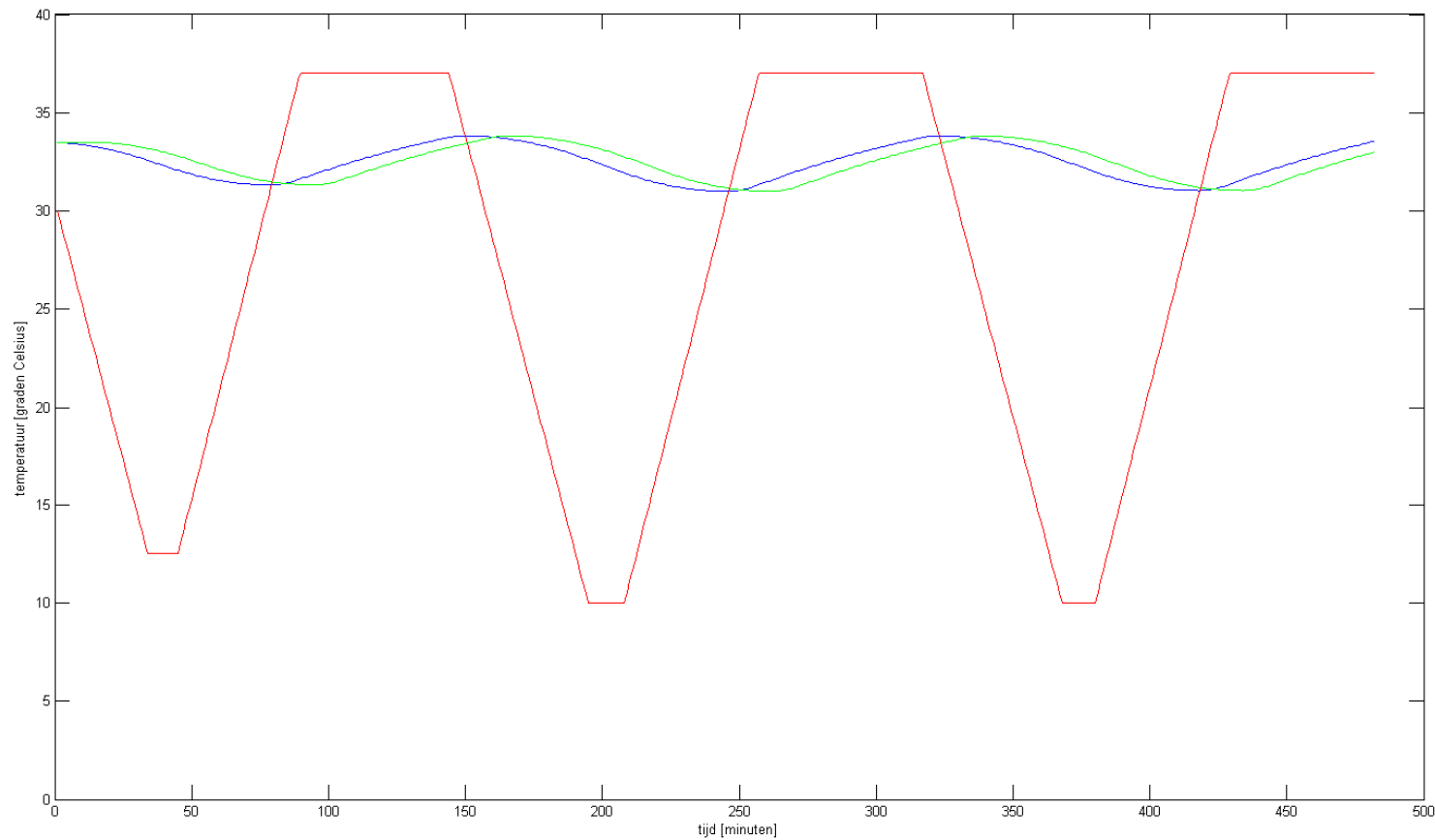

Aannames:

- Rillingen als gevolg van extreme kou zijn onderdrukt
- Correctiefactor cf ^[1] voor actieve processen:
vasoconstrictie/vasodilatatie; verandering hartfrequentie en ademhalings-frequentie; warmteproductie: varieert tussen 0.15 - 1
- $\Delta t = 15$ min

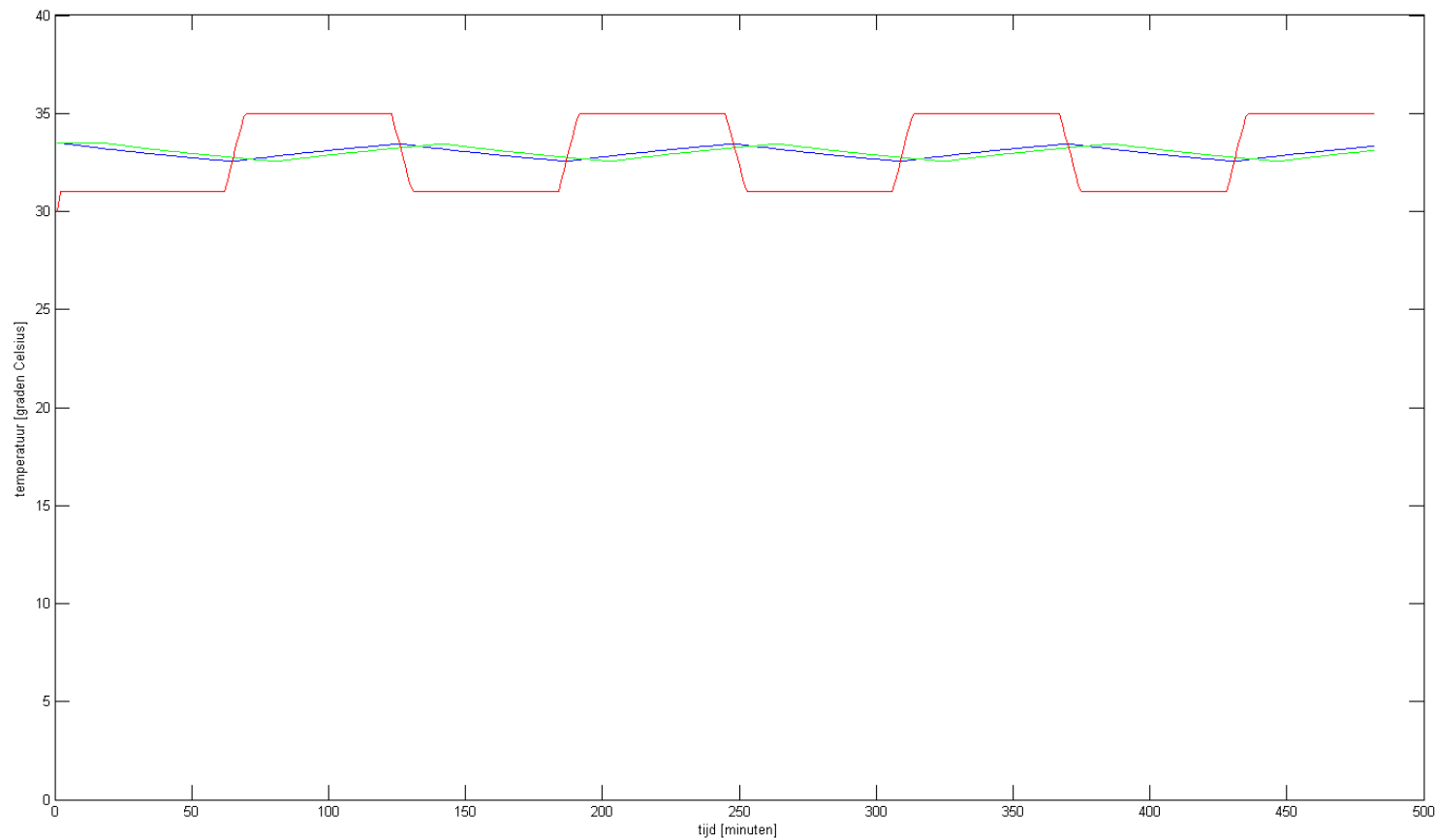
^[1] Fiala, D., et al., *A computer model of human thermoregulation for a wide range of environmental conditions: the passive system*, J. Appl. Physiol., 1999; 87(5):1957-1972

Resultaten – model (1)

Standaard instellingen koelingsysteem; $T_{\text{patiënt,min}} = 31.3^{\circ}\text{C}$; $T_{\text{patiënt,max}} = 33.8^{\circ}\text{C}$

Resultaten – model (2)

Ingesteld verschil in temperatuur patiënt en matras 2°C. $T_{\text{patiënt, min}} = 32.6^{\circ}\text{C}$;
 $T_{\text{patiënt, max}} = 33.4^{\circ}\text{C}$

Resultaten – model (3)

<i>Meting</i>	m_p [kg]	<i>Vertraging</i> <i>temp</i> [min]	$T_{matras,max}$ [°C]	$T_{matras,min}$ [°C]	$T_{rectaal,min}$ [°C]	$T_{rectaal,max}$ [°C]	$\Delta T_{rectaal}$	<i>Periode</i> [min]
1	75	15	37	10	31.3	33.8	2.5	167
2	75	15	37	23	31.8	33.8	2.0	128
3	75	15	37	28	32.2	33.8	1.6	115
4	75	15	35	31	32.6	33.4	0.8	123

Grotere temperatuurrange van de externe matrassen heeft sterke invloed op de fluctuaties in lichaamstemperatuur

Conclusie

Model is sterk vereenvoudigd, temperatuur-regulatie niet in detail meegenomen.

Toch een goed beeld van de werkelijkheid door juiste aannames

Met dank aan

Dr. C.W. Hoedemaekers

Prof. Dr. J.G. van der Hoeven

Drs. J. Hopman

Dr. C. de Korte

Dr. A.J.J. Maas

Dr. Ir. A.G. van der Giessen